

18.4.2013

Ankkuri-mallin käyttöönottoa valmistelevan ja toimeenpanoa seuraavan työryhmän asettaminen**Asettaminen**

Sisäasiainministeriö on tänään asettanut Ankkuri- tai vastaavan moniviranomaistoimintamallin valtakunnallista käyttöönottoa valmistelevan työryhmän, jonka tehtävänä on laatia toimeenpanosuunnitelma sisäisen turvallisuuden ohjelman (Turvallisempi huominen) toimenpiteen 24 toimeenpanemiseksi ja seurata toimeenpanosuunnitelman toteutumista.

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 18.4.2013 - 31.12.2014.

Tausta

Sisäisen turvallisuuden ohjelma hyväksyttiin valtioneuvostossa 14.6.2012. Sisäisen turvallisuuden ohjelman sisältö muodostuu arjen turvallisuuden ongelmien ennaltaehkäisystä ja ratkaisuksista. Keskeisimmät kotimaiset haasteet ovat syrjäytyminen ja yhteiskunnan jakautuminen. Ohjelma laadittiin laajan turvallisuuskäsityksen pohjalta ja se on poikkihallinnollinen.

Ohjelman eräänä keskeisenä kokonaisuutena on nuorten turvallisuuden parantaminen. Pieni osa nuorista tekee suurimman osan nuorten tekemistä rikoksista. Nuoren rikoskierteen katkaisemiseksi ja hänen tarvitsemansa tuen saamiseksi tärkeää on viranomaisten oikea-aikainen ja kokonaisvaltainen arviointi nuoren tilanteesta sekä keskinäinen yhteistyö. Parhaiten se tapahtuu pysyvän moniviranomaisyhteistyöhön perustuvan toimintamallin avulla.

Sisäisen turvallisuuden ohjelman toimenpiteen 24 mukaan alle 18-vuotiaiden rikoksentekijöiden rikoskierteen ehkäisemiseksi otetaan käyttöön Ankkuri-malli, jota sovelletaan ottaen huomioon paikalliset ja alueelliset olosuhteet ja jo olemassa olevat käytännöt. Toimenpiteen mukaan malli otetaan käyttöön koko maassa 2014 mennessä osana tulossuunnittelua ja sisäisen turvallisuuden ohjelman alueellista toimeenpanoa. Käyttöönottoa seurataan laatimalla raportti vuonna 2015. Tavoitteena on, että malli on käytössä koko maassa vuonna 2015. Sisäasiainministeriön lisäksi toimenpiteen toimeenpanosta ovat vastuussa Sosiaali- ja terveysministeriö, Opetus- ja kulttuuriministeriö, aluehallintoviranomaiset, Poliisihallitus, paikallispoliisi ja paikalliset viranomaiset.

Poliisin, sosiaalitoimen (ml. lastensuojeluviranomaisen) ja koulujen yhteistyöllä on pitkät perinteet Suomessa. Viranomaisten välinen yhteistyö on korostuneen tärkeää erityisesti lapsiin ja nuoriin liittyvissä asioissa. Kiinteällä viranomaisyhteistyöllä syntyy keskinäinen luottamus ja vastuu yhteisistä asioista sekä asiakkaista. Yhteistyö on tärkeää erityisesti lasten ja nuorten päihteiden käytön, rikoksien selvittämisen ja rikoskierteen katkaisun kannalta. Ennaltaehkäisevä työ ja varhaisen tuen tarjoaminen on yhteiskunnalle taloudellisempaa kuin nuoren auttaminen vasta siinä vaiheessa, kun tilanne on riistäytynyt käsistä ja syrjäytymiskehitys on edennyt pitkälle.

Käytännössä moniviranomaisyhteistyön hyväksi toimintamuodoksi on todettu Ankkuri-toimintamalli, jonka tarkoituksena on puuttua esimerkiksi varhaisessa vaiheessa lasten ja nuorten rikolliseen käyttäytymiseen. Nuoren tilanteen nopeaksi korjaamiseksi mallin keinoin puututaan välittömästi elämänhallintansa kanssa vaikeuksissa olevan nuoren toimintaan. Se katkaisee rikoskierteitä ja ehkäisee syrjäytymistä. Myös muita vastaavia toimintamalleja tai yhteistyökäytäntöjä on sovellettu eri kunnissa.

Ankkuri-toiminta perustuu eri viranomaisten muodostamaan ankkuritiimiin, joka työskentelee yhdessä poliisiasemalla. Ankkuri-tiimit koostuvat poliisin, sosiaalityöntekijän, psykiatrisen sairaanhoitajan ja nuorisotyöntekijän muodostamasta ryhmästä, joista kaikki muut paitsi poliisi ovat kunnan työntekijöitä. He tekevät ryhmänä tiivistä yhteistyötä tuoden ammattiosaamisensa ja taustaorganisaatioidensa tuen ja osaamisen tiimin käyttöön. Työskentelymalli mahdollistaa nuorten tekemien rikosten sekä väkivallan tekijöiden ja uhrien tilanteen selvittämisen kokonaisvaltaisesti.

Tavoitteet

Työryhmän työskentelyn tavoitteena on ehkäistä nuorten rikoskierteitä edistämällä sisäisen turvallisuuden ohjelman toimenpiteen 24 toimeenpanoa, laatimalla poikkihallinnollinen toimeenpanosuunnitelma Ankkuri- tai vastaavien toimintamallien käyttöönottamiseksi koko maassa, sekä seuraamalla toimenpanosuunnitelman toimeenpanoa.

Tehtävä

Työryhmän tehtävänä on kartoittaa kansallinen nykytila Ankkuri- tai vastaavien nuorten rikoskierteen ehkäisemiseksi sovellettavien moniviranomaismallien käytöstä, valmistella 15.9.2013 mennessä poikkihallinnollinen toimeenpanosuunnitelma Ankkuri- tai vastaavien paikalliset olosuhteet ja olemassa olevat käytännöt huomioonottavien toimintamallien käyttöön ottamiseksi koko maassa sekä seurata ja edistää sen toimeenpanoa.

Lisäksi työryhmä voi omasta aloitteestaan selvittää muita valmistelun edetessä esiin nousseita tavoitteen kannalta olennaisia seikkoja. Työryhmä voi kutsua asiantuntijoita kuultavaksi ja nimetä tarvittaessa pysyviä asiantuntijajäseniä.

Organisointi

Puheenjohtaja:

poliisitarkastaja Heidi Kankainen, sisäasiainministeriön poliisiosasto

Jäsenet:

neuvotteleva virkamies Merja Söderholm, Sosiaali- ja terveysministeriö (varajäsen hallitussihteeri Heidi Manns-Haatanen)

kulttuuriasianneuvos Immo Parviainen, Opetus- ja kulttuuriministeriö

poliisiylitarkastaja Jyrki Pelkonen, Poliisihallitus (varajäsen poliisitarkastaja Vesa Tikkala)

erikoissuunnittelija Jarkko Yliruka, Etelä-Suomen aluehallintovirasto

erityisasiantuntija Hannele Häkkinen, Kuntaliitto (varajäsen pelastustoimen kehittämispäällikkö Jussi Rahikainen)

apulaispoliisipäällikkö Mika Heikonen, Kanta-Hämeen poliisilaitos (varajäsen rikosylikomisario Pentti Kiiski)

Työryhmän sihteeri:

sosiaalityöntekijä Mari Kaltemaa-Uurtamo, Riihimäen kaupunki

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän työ tehdään virkatyönä ja kukin organisaatio maksaa mahdollisesti työryhmätyöstä aiheutuvat matkakustannukset. Muut kulut maksetaan momentilta 26.01.01.1 ja menot kirjataan sisäasiainministeriössä toimintakoodille 2000 540 400 (sisäinen turvallisuus).

Osastopäällikkö

Kauko AaltomaaPoliisijohtajan sijainen,
poliisiylitarkastaja
Stefan Gerkman

Jakelu

Työryhmän puheenjohtaja, jäsenet ja sihteeri
Sosiaali- ja terveysministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Poliisihallitus
Kanta-Hämeen poliisilaitos
Etelä-Suomen aluehallintoviranomainen
Kuntaliitto
Riihimäen kaupunki / Marja-Liisa Lindfors

Tiedoksi

Sisäasiainministeri Päivi Räsänen
Valtiosihteeri Marjo Anttoora
Kansliapäällikkö Päivi Nerg
Sisäisen turvallisuuden sihteeristö
PO:n yksiköt